

Ustawa scaleniowa ma 100 lat

Autor: fot. arch. UMWM

Czym są scalenia gruntów? Jaki wpływ mogą mieć na bezpieczeństwo żywnościowe Mazowsza?

Zagadnienia scalenia i wymiany gruntów oraz rola Wojewódzkich Biur Geodezji i Urzędzeń Rolnych w poprawie wydajności polskiego rolnictwa to temat konferencji zorganizowanej z okazji 100-lecia uchwalenia ustawy o scalaniu gruntów.

Racjonalna gospodarka gruntami = bezpieczeństwo żywnościowe

Bezpieczeństwo żywnościowe pozostaje kluczowym wyzwaniem dla rolnictwa. Jak wskazuje Organizacja Narodów Zjednoczonych, do 2050 r., zapotrzebowanie na żywność podwoi się. Zmiany klimatu powodują braki dostępności do wody przeznaczonej dla prowadzenia produkcji rolniczej i bezpośrednio wpływają na bezpieczeństwo żywnościowe regionów niemal całego świata. Dlatego tak istotne są wykonywane przez Mazowieckie Biuro Geodezji i Urzędzeń Rolnych z Ostrołęki (MBGiUR) prace scieniowe, łączące w sobie elementy planowania i realizacji działań umożliwiających racjonalne gospodarowanie gruntami Mazowsza.

Równie ważnym elementem scaleń gruntów wpływającym na utrzymanie wystarczalności żywieniowej naszego regionu jest **zagospodarowanie poscaleniowe**, w ramach którego są budowane lub przebudowywane drogi dojazdowe do pól i lasów, korygowane przebiegi i parametry techniczne urządzeń melioracji wodnych, budowane są zbiorniki małej retencji wodnej, likwidowane zbędne miedze, wykonane zabiegi rekultywacyjne umożliwiające uprawę mechaniczną gruntów.

Rys historyczny

Sejm II Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o scalaniu gruntów 31 lipca 1923 r. Ten wizjonerski na swoje czasy akt prawny regulował kompleksowo scalenia gruntów, tj. prace geodezyjno-urzędzeniowo-rolne, mające na celu poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych. Ustawa była wielkim krokiem naprzód i pomimo zmieniających się warunków politycznych i ekonomicznych polskiej wsi, obowiązywała prawie pół wieku. Scalenia gruntów wykonane na jej podstawie miały znaczący wpływ na poprawę struktury gospodarstw rolnych i przyczyniły się do przeorganizowania przestrzeni wielu polskich wsi w dwudziestolecie międzywojennym i po II wojnie światowej.

Obchody jubileuszu

Z okazji obchodzonego w tym roku 100-lecia uchwalenia ustawy o scalaniu gruntów, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Stowarzyszenie Geodetów Polskich zorganizowało konferencję pn. „Rola Jednostek Geodezji Urzędzeniowo-Rolnej w Polsce i ich wpływ na rozwój rolnictwa przez realizację scaleń gruntów”. Podczas konferencji, która odbyła się 20–21 czerwca 2023 r. w Warszawie, wybrzmiał też akcent mazowiecki. **Edward Głazewski**, wieloletni Dyrektor Mazowieckiego Biura Geodezji i Urządzeń Rolnych (MBGiUR) w Ostrołęce, odebrał z rąk sekretarza stanu Rafała Romanowskiego, statuetkę z podziękowaniami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dyrektor MBGiUR **został uhonorowany za wieloletnią pracę** na rzecz rolnictwa i rozwoju wsi, a także za szczególne zasługi i osobiste zaangażowanie w realizację prac urzędzeniowo-rolnych w zakresie scaleń gruntów.

Aktywności MBGiUR

W obecnej formie biuro działa na terenie województwa mazowieckiego od 2010 r. Do podstawowych zadań MBGiUR, jednostki budżetowej Samorządu Województwa Mazowieckiego, należą:

- realizowanie zadań Samorządu Województwa Mazowieckiego związanych z koordynacją i wykonywaniem prac scaleniowo-wymiennych,
- wykonywanie zadań, zleconych Marszałkowi Województwa Mazowieckiego, z zakresu administracji rządowej, określonych w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, w szczególności: **analizy zmian** w strukturze agrarnej oraz programowanie i koordynacja prac urzędzeniowo-rolnych, **monitorowania** zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji,
- wykonywanie prac geodezyjnych i kartograficznych oraz geodezyjno-urzędzeniowych w ramach zadań organów Samorządu Województwa Mazowieckiego, dotyczących w szczególności: gospodarowania gruntami Samorządu Województwa Mazowieckiego, regulacji stanów prawnych gruntów zajętych pod drogi wojewódzkie, opracowania planów urzędzeniowo-rolnych gmin.

Nowa rola MBGiUR

W bieżącym roku MBGiUR włączyło się także aktywnie w przedsięwzięcie Samorządu Województwa Mazowieckiego pn. „Wdrażanie koncepcji Smart Villages na terenie województwa mazowieckiego”, którego celem jest umożliwienie rolnikom korzystania z nowoczesnych technologii [Projekt Smart Village \(mazovia.pl\)](https://mazovia.pl). MBGiUR zostało przez Zarząd Województwa Mazowieckiego ustanowione **Operatorem Mobilnego Centrum Badania i Analizy Gleby**.

Wielokrotnie docenieni

Ostatnie lata działalności MBGiUR obfitowały w sukcesy. Opracowania pracowników Biura zostały wyróżnione w **Konkursach Jakości Prac Scaleniowych**, organizowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wspólnie ze Stowarzyszeniem Geodetów Polskich.

We wszystkich konkursach, w których biuro od 2010 r. brało udział, zostało docenione co najmniej wyróżnieniami za opracowane założenia lub wykonane projekty scaleń i wymiany gruntów. Biorąc pod uwagę fakt, że dobrze zaplanowane i przeprowadzone prace scaleniowe powodują zwiększenie wykorzystania gruntów na cele rolnicze, **działalność MBGiUR** w realny sposób przekłada się na **zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego na Mazowszu, podniesienie jakości życia mieszkańców mazowieckich wsi i zwiększenie potencjału wytwórczego** w rolnictwie.

Profesjonalizm i skuteczność pracowników MBGiUR każdorazowo są potwierdzane efektami wykonanych prac scaleniowych: utworzeniem korzystniejszych warunków gospodarowania w rolnictwie i leśnictwie, poprawą struktury obszarowej gospodarstw rolnych, racjonalnym ukształtowaniem rozłogów gruntów, dostosowaniem granic do systemu urządzeń melioracji wodnych i dróg, a wszystko to z uwzględnieniem, w miarę możliwości i zgodnie z literą prawa, interesów i życzeń wszystkich uczestników scalenia.

Tym bardziej cieszy fakt docenienia przez **Robertą Telusę** – Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wieloletniej pracy, zasług i osobistego zaangażowania dyrektora **Edwarda Głazewskiego** w realizację prac urzędzeniowo-rolnych w zakresie scaleń gruntów województwa mazowieckiego. W te wakacje pracowników MBGiUR mamy szansę spotkać przy okazji MAZOpiników, gdzie entuzjaści bezzałogowych statków powietrznych w sposób ciekawy i przystępny, ale przede wszystkim praktyczny odkrywają pasjonujący świat możliwości, jakie dają nam drony.

Z okazji obchodzonego w tym roku 100-lecia uchwalenia ustawy o scalaniu gruntów, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Stowarzyszenie Geodetów Polskich zorganizowało konferencję pn. „Rola Jednostek Geodezji Urzędzeniowo-Rolnej w Polsce i ich wpływ na rozwój rolnictwa przez realizację scaleń gruntów”

fot. arch. UMWM

Okolicznościowy medal wybity z okazji obchodów 100-lecia uchwalenia ustawy o scalaniu gruntów

fot. arch. UMWM

Medal wybity z okazji obchodów 100-lecia uchwalenia ustawy o scalaniu gruntów

fot. arch. UMWM

[Edward Głażewski, wieloletni Dyrektor Mazowieckiego Biura Geodezji i Urzędzeń Rolnych \(MBGiUR\) w Ostrołęce, odebrał z rąk Sekretarza Sta Rafała Romanowskiego, statuetkę z podziękowaniami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.](#)

[fot. arch. UMWM](#)

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl